

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/107/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619202451
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5619202451.4

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. V.Ú., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu G. XXX, okres G., v súčasnosti bytom v U. K. O. M. V. E. XXX, X. E., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: A. I., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu G. XXX, okres G., v súčasnosti bytom E. N. S., X. Z., a G. V., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu Ž. XXX/X, X. S., v konaní o uložení výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne o d n í m a maloletú D. V., J. XX. X. XXXX z osobnej starostlivosti matky a n a r i a ě u j e maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyť v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786 po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia o nariadení výchovného opatrenia.

II. Súd u k l a d á matke povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Liptovský Hrádok po dobu trvania výchovného opatrenia.

III. Súd u k l a d á matke povinnosť podrobiť sa psychologickému vyšetreniu a terapii podľa pokynov psychológa po dobu trvania výchovného opatrenia.

IV. Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok j e p o v i n n é podať súdu po 3 mesiacoch od právoplatnosti a po 5 mesiacoch od právoplatnosti uznesenia o nariadení výchovného opatrenia správu o výkone výchovného opatrenia.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 30. 8. 2019 bol okresnému súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš na nariadenie neodkladného opatrenia. K podnetu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedli, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 16. 5. 2018 č. k. 9P/46/2018 zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu po 130 eur mesačne. Nad výchovou maloletej bolo nariadené výchovné opatrenie - dohľad. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš s rodinou pracuje intenzívne od októbra 2017. Zorganizoval viac prípadových konferencií a aj za účasti zamestnancov Centra sociálnych služieb Anima a domu Charitas Božej Prozreteľnosti. Dobrovoľný pobyt matky s dieťaťom trval od 30. 10. 2017 do 22. 3. 2018 a bol ukončený z dôvodu zhoršenia psychických problémov matky, ktoré vyústili do hospitalizácie na psychiatrickom oddelení Nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši. V správe primárka psychiatrického oddelenia uviedla (28. 4. 2018), že matka dieťaťa nemá narušený kontakt s realitou, netrpí psychotickým ochorením a sú u nej prítomné znaky poruchy osobnosti a somatoformné ťažkosti. Zvládanie samostatnej výchovy dieťaťa je otázne vzhľadom k nízkej frustračnej

tolerancii matky. Obidve zariadenia, v ktorých bola matka, poukazovali na neprimerané a nevhodné správanie matky, na jej konfliktnú povahu, agresívne správanie a na pretrvávajúce subjektívne pocity nespravodlivosti. Pracovníci CSS Anima v správe zo dňa 26. 3. 2018 uviedli, že u D. niekoľkokrát zaznamenali problém s únikom stolice a prijímaním potravy. Počas hospitalizácie matky v nemocnici bola D. pokojnejšia, začala lepšie jesť, čo bolo evidentné na prírastku váhy. V priebehu dobrovoľného pobytu v krízovom centre raz riešili agresívne správanie D. voči iným deťom, čo sa upravilo a dieťa sa upokojilo. Správanie maloletej D. v Dome Charitas Božej Prozreteľnosti bolo vnímané vzdorovité s tým, že máva amoky, bije a púšťa sa do iných detí. Maloletá kričí a kopíruje správanie matky. Pedopsychiatrickou S. S. má maloletá diagnostikovanú poruchu správania s opozične vzdorovitým správaním. Zo správy zariadenia zo dňa 24. 8. 2018 vyplýva, že aj ostatní klienti poukazovali na údajné bitky maloletej matkou, najmä vo večerných hodinách. Matka bitky odôvodňovala tým, že D. neposlúcha, je rozmaznaná a preto jej dala výchovnú. Zamestnanci konštatovali, že matka nedokáže pozitívne výchovne pôsobiť na D., ktorá vyžaduje osobitnú starostlivosť a pozornosť, najlepšie odbornú pomoc. Matka nedokáže byť svojim správaním správnym vzorom, ktorý je potrebný pre zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa. Na pomoc pracovníkov, aby sa zapracovala do bežného života, reagovala matka špekulatívne, neustále odôvodňovala, prečo neplní úlohy. Z ďalšej správy zo dňa 15. 10. 2018 vyplýva, že klienti zariadenia a aj dobrovoľníci sa často sťažovali, že matka D. bije a vulgárne jej nadáva. Matka mala problémy s každou klientkou zariadenia. Dňa 29. 10. 2018 sa matka zamestnala ako pomocná sila v Golden Age Liptovská Ondrašová, čím ukončila dlhodobú práceneschopnosť. Maloletá v materskej škole reagovala na otázky mykaním pliec, bola utiahnutá a nekomunikovala. Na prejavy pozornosti reagovala silným objatím. Mala osvojené hygienické a stravovacie návyky. Riaditeľka materskej školy zhodnotila spoluprácu a komunikáciu s matkou ako veľmi ťažkú, keďže odmietala rešpektovať pravidlá materskej školy a mala svoju predstavu o prístupe a správaní k D.. Maloletá navštevovala v školskom roku 2018/2019 Základnú školu Apoštola Pavla v Liptovskom Mikuláši (triedu s menším počtom žiakov). Do kolektívu detí sa začlenila bez väčších problémov. V škole je komunikatívna, priateľská, plní si svoje úlohy. Vo vyučovacom procese je neistá, s pomalým pracovným tempom, vyžaduje predĺžený čas a individuálny prístup pri preberaní učiva. K domácej príprave na vyučovanie pristupuje zodpovedne. Matka so školou spolupracuje a privádzala D. do školy. Zaujímala sa o jej výsledky. Otec dieťaťa je zamestnaný a je v dispenzári psychiatričky S. K.. O správaní výsledkov dieťaťa sa neinformoval. Býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou. O maloleťu javil záujem návštevami v Liptovskom Trnenci. Rodičia medzi sebou majú pretrvávajúce rodinné a partnerské problémy, ktoré majú negatívny vplyv na dieťa. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš už podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a zároveň podal podnet na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia (nariadenie pobytu maloletého dieťaťa v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci alebo zabezpečenia úpravy rodinných pomerov a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa najdlhšie po dobu 6 mesiacov). Okresný súd Liptovský Mikuláš nariadil dňa 8. 11. 2018 neodkladné opatrenie č. k. 1P/199/2018, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti Detského domova Liptovský Hrádok. Dňa 9. 11. 2018 bola maloletá D. odovzdaná do starostlivosti Detského domova Liptovský Hrádok. Adaptácia maloletej na nové zariadenie prebehla bez problémov. Bola umiestnená v rodinnom dome v Liptovskom Trnenci. Maloletá D. pravidelne navštevovala matku v zariadení Domu Charitas Božej Prozreteľnosti a aj matka navštevovala maloleťu D. v Detskom domove v Liptovskom Trnenci. Matka po zmene práce iniciovala zorganizovanie prípadovej konferencie. Matka sa zamestnala ako pomocná sila v kuchyni v hotel Sorea Máj v Liptovskom Jáne. Súd stanovil termín pojednávania o uložení výchovného opatrenia na 20. 6. 2019. Prípadová konferencia sa uskutočnila 12. 6. 2019. Záverom prípadovej konferencie bolo, že pobyt maloletej splnil svoj účel a že je nevyhnutné, aby sa pokračovalo v ďalšej spolupráci s rodinnou formou dobrovoľného pobytu maloletej v zariadení, ktorého je matka klientom. So súhlasom všetkých zúčastnených bolo navrhnuté zastaviť konanie o uložení výchovného opatrenia. Okresný súd Liptovský Mikuláš konanie o uložení výchovného opatrenia zastavil a Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok odovzdalo dňa 19. 7. 2019 maloleťu D. do starostlivosti matky. Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 1. 7. 2019 odporučilo maloletej D. dobrovoľný pobyt v Dome Charitas sv. Kláry. Matke bolo dňa 22. 7. 2019 ukončené poskytovanie sociálnej služby - ubytovanie v Dome Charitas Božej Prozreteľnosti (nocľahárni). Niekoľkokrát porušila pravidlá zariadenia. Rodičia podpísali dňa 19. 7. 2019 Dohodu o dobrovoľnom pobyte maloletej v Centre pre deti a rodiny Dom sv. Kláry. Adaptácia maloletej D. prebiehala bezproblémovo. Prostredie bolo maloletej známe. Maloletá sa v správaní na prvý pohľad javí ako milé a srdečné, komunikatívne a poslušné dieťa. Pri akomkoľvek nesúhlase reaguje podráždene, neprimerane a kopíruje správanie matky. Rada sa zapája do hier s ostatnými deťmi, kde je akceptovaná. Chce byť stredobodom pozornosti, prejavuje sa jej vzdorovité až agresívne správanie spojené s

výbuchmi hnevu a plaču. Väčšinou chce mať posledné slovo, nevie ustúpiť, prenikavo kričí a umelo vyvoláva medzi deťmi škriepky a hádky. Úlohou centra je eliminovať tieto prejavy správania, čo vyžaduje individuálny prístup k maloletej. Dieťa si uvedomuje nevhodné správanie, po upokojení a prehodnotení situácie všetko ľutuje a sľubuje zlepšenie. Je potrebné s ňou neustále pracovať, rozprávať a motivovať ju pochvalou, povzbudením. Je potrebné zamedzovať vzniku situácií, u ktorých je predpoklad vzniku afektu a to najmä hrou, záujmovou činnosťou, aktívnym vyplňaním voľného času. U dieťaťa je potrebné pracovať na zlepšení komunikácie, eliminovať vulgárne výrazy v slovnej zásobe, ktoré používa. Je potrebné podporovať a prehlbovať vzťah s rodičmi. Matka má výbušnú povahu a koná impulzívne. S viacerými návrhmi centra rázne nesúhlasila. Matka má o výchove dieťaťa vlastnú predstavu. Matke bolo navrhnuté, aby sa s dieťaťom stretávala v priestoroch centra, kde by bola sledovaná a korigovaná vzájomná komunikácia matky s dcérou. Matka na návrh reagovala negativisticky. S odporúčanou a zariadenou návštevou v pedopsychiatrickej ambulancii pre maloletú matka opakovane nesúhlasila, napriek argumentom, že v správaní dieťaťa sa objavujú vzdorovité a agresívne prejavy správania. Rodičia sa 9. 8. 2019 zúčastnili spoločného stretnutia so psychológom centra. Spoločné stretnutia boli dohodnuté v týždenných intervaloch. Rodičia sa na spoločných stretnutiach mali učiť aktívne rozprávať o problémoch, riešení záťažových situácií, absolvovaní nácviku relaxačných techník, nácviku rodičovských zručností. Aktuálny stav maloletého dieťaťa vyžaduje dlhodobé vedenie. Bolo navrhnuté predĺženie pobytu v Centre pre deti a rodiny sv. Kláry o jeden mesiac. Rodičia dohodu o dobrovoľnom pobyte dieťaťa nepodpísali. Dňa 18. 8. 2019 bola maloletá odovzdaná do starostlivosti matke. Matka s maloletou býva v hoteli Sorea Máj v Liptovskom Jáne, kde je zamestnaná. Rodičia a maloletá potrebujú absolvovať terapiu zameranú na zmenu emocionálneho reagovania, hodnôt a fixovaného správania, upevňovanie nových sociálnych zručností a spôsobov relaxácie. Ide o neustály proces podpory dieťaťa, v sebauvedomovaní, vyjadrovaní svojich potrieb, posilňovaní vlastných sebaopodporných mechanizmov, prejavovaní emócií zdravým spôsobom. Úlohou odborníkov a aj centier pre deti a rodiny je pripraviť pre dieťa bezpečný priestor, kde môže hovoriť o svojich emóciách, aj o tých negatívnych. Takáto pomoc maloletej momentálne nie je poskytovaná (v čase podania podnetu).

2. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 3. 9. 2019 sp. zn. 9P/107/2019 (čl. 30) začal konanie o uloženie výchovného opatrenia maloletému dieťaťu - dočasné odňatie dieťaťa z osobnej starostlivosti matky a nariadenie pobytu maloletej na účely zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov v zariadení najdlhšie na dobu 6 mesiacov. Súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že preskúmaním podnetu a podkladov k podnetu je možné v rodine situáciu riešiť nariadením výchovného opatrenia a nie ústavnou starostlivosťou nad maloletou. Proti uzneseniu o začatí konania žiaden z účastníkov sťažnosť nepodal a to ani súdom ustanovený kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

3. Uznesením zo dňa 4. 9. 2019 sp. zn. 9P/107/2019-32 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať maloletú D. V. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Súd uložil rodičom prispievať na výživu maloletej D. V. minimálnym výživným 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa na účet Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Toto uznesenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia.

4. Súd vykonal dokazovanie listinami v spise, najmä súhlasom s umiestnením dieťaťa do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok čl. 4, plánom vykonávania opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody čl. 5-9, zápisnicou z prípadovej konferencie 17. 6. 2019 čl. 10-11, správou o maloletom dieťati Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok z 18. 6. 2019 čl. 12-13, správou o maloletom dieťati Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok z 12. 6. 2019 čl. 14, zhodnotením dobrovoľného pobytu maloletého dieťaťa v Centre pre deti a rodiny Dom Charitas Sv. Kláry zo 17. 8. 2019 čl. 15-18, lustráciou v registri obyvateľov účastníkov konania čl. 20-22, oznámením o prijatí maloletého dieťaťa do Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok čl. 43, psychologickou správou Centra pre deti a rodiny čl. 46, obsah pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/199/2018 a 9P/46/2018.

5. Matka maloletej na pojednávaní vypovedala, že súhlasí s výchovným opatrením, ale nesúhlasím s ústavnou starostlivosťou. Ona potrebujem pomocť s výchovou dieťaťa. Dcéрку rozmaznala a ona ju citovo vydiera, manipuluje ňou. Má problémy so zvládaním výchovy. Preto požiadala o pomoc učiteľky, vychovávateľky a psychologičku. Už sa stalo, že D. ju na ulici bila päťami. D. má detského psychiatra S.. J.. Ona si našla psychiatra S.. K. v nemocnici v Liptovskom Mikuláši a psychológa O.. H. v Centre duševného zdravia, v Liptovskom Mikuláši. Odborná pomoc jej veľmi pomohla. Pracuje v hoteli Sorea,

v Liptovskom Jáne. Zarába okolo 600 mesačne v čistom. Má zamestnanecký byt a platí 35,80 eur mesačne. Najviac by jej vyhovovala práca v školskej jedálni, aby počas školských prázdnin mohla byť s D. a starať sa o ňu. D. chodí do školy Apoštola Pavla v Liptovskom Mikuláši. Ak nebude zvládať starostlivosť o dieťa a bude vyčerpaná, tak požiadam o pomoc odborníkov.

6. Otec maloletej na pojednávaní vypovedal, že súhlasí s výchovným opatrením. Snaží sa matke dcéry pomáhať podľa toho, čo potrebuje. Dcéra je typ, ktorý vzbudzuje pozornosť, je stredobodom a je extrémne živá. Snaží sa byť s ňou čo najviac. S dcérou sa vie dohodnúť. On býva v rodinnom dome, ktorý patrí jeho matke. V rodinnom dome býva jeho mama a brat. Je zamestnaný. V čistom má priemerný mesačný príjem okolo 600 eur. Náklady na bývanie v dome sú najmä za elektriku 100 eur mesačne. Jeho matka a matka dieťaťa by bývať v jednom dome nemohli.

7. Kolízny opatrovník vo svojom stanovisku na pojednávaní uviedol, že dali podnet na nariadenie ústavnej starostlivosti a na tomto trvajú. Aj predtým bolo nariadené výchovné opatrenie - dohľad, ktorý neprinesol výsledky. Matka býva v hoteli Máj v Liptovskom Jáne, má k dispozícii dve izby, kuchyňu a kúpeľňu s WC. Maloletá chodí k matke na pobyty. Pomery otca sú nezmenené. Býva v rodinnom dome v Palúdzke so svojou matkou. Matka maloletej je s nimi v pravidelnom telefonickom kontakte.

8. Poverená pracovníčka Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na pojednávaní vo svojom stanovisku uviedla, že navrhujú uložiť výchovné opatrenie po dobu polroka v ich zariadení. Odkedy je maloletá u nich na základe neodkladného opatrenia vzťahy medzi matkou a otcom sa zlepšili. Obaja rodičia spolupracujú, dokážu sa dohodnúť na sprevádzaní D. do a zo školy. Otec je nápomocný matke napríklad pri odvoze vecí pre D. a podobne. Matka navštevuje s D. lekárov. Maloletá je často na pobytoch u matky (častejšie ako v zariadení). Matka sa dokáže pripravovať do školy s dcérou. Obaja rodičia si plnia vyživovaciu povinnosť k dcére. Matka spolupracuje a je ochotná spolupracovať naďalej so psychológom. D.H. bola u nich umiestnená v minulosti, ale odvtedy sa zlepšila spolupráca medzi rodičmi (dokážu spolupracovať a dohodnúť sa). V minulosti matka bývala v charitatívnom zariadení v Dome sv. Kláry. V súčasnosti má služobný byt a snaží sa zabezpečiť bývanie pre seba a dieťa. U otca sú podmienky nezmenené. Býva v rodinnom dome u svojich rodičov. Forma výchovného opatrenia po dobu polroka by bola pre dieťa vhodnejšia. Za túto dobu si matka dokáže vytvoriť také podmienky, aby sa k nej dieťa mohlo vrátiť. Keďže matka má zníženú frustračnú hranicu stresu, mohlo by byť nariadenie ústavnej starostlivosti pre matku demotivujúce.

9. § 37 Zákona <asi://module='KO'&link='KO36_2005SK%252337'&ucin-k-dni='30.12.9999'> o rodine, ďalej iba ZR

(1) Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

(3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

(4) Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, b) inú povinnosť.

(7) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

(8) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom

uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

10. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo súd zistil nasledovné. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 16. 5. 2018 sp. zn. 9P/46/2018 súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke s tým, že matka je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa po 130 eur mesačne. Súd určil nad výchovou maloletej D. V. výchovné opatrenie - dohľad vykonávaný v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš v konaní na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/199/2018 podal podnet na nariadenie neodkladného opatrenia a podnet na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia nariadením pobytu maloletého dieťaťa v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci alebo zabezpečenie úpravy rodinných pomerov a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa najdlhšie na dobu 6 mesiacov v zmysle § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona č. 36/2015 Z. z. Toto konanie bolo uznesením zo dňa 20. 6. 2019 sp. zn. 1P/199/2018 zastavené. Na základe neodkladného opatrenia nariadeného uznesením súdu zo dňa 4. 9. 2019 sp. zn. 9P/107/2019 je maloletá D. V. v dočasnej starostlivosti starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok od 9. 9. 2019.

11. Kolízny opatrovník trval na nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou. Rodičia a Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok navrhovali uložiť výchovné opatrenie. Súd mal preukázané, že v súčasnosti nie sú splnené podmienky na nariadenie ústavnej starostlivosti. Sú splnené podmienky na uloženie výchovného opatrenia. Od podania podnetu na súde Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny došlo k významnému posunu na strane rodičov. Zlepšili sa vzájomné vzťahy rodičov. Matka na rozdiel od minulosti kriticky hodnotí matky vlastné správanie. Matka pripustila výchovné pochybenia a dobrovoľne sa rozhodla podrobovať terapii psychológa, čo vytvára predpoklad, aby sa maloletá mohla vrátiť do rodinného prostredia. Matka maloletej je riadne zamestnaná, býva v služobnom byte zamestnávateľa (kde má k dispozícii dve izby a sociálne zariadenie). Aj otec maloletého dieťaťa podľa svojich možností a schopností pomáha maloletej a matke maloletej. Súd zohľadňoval najlepší záujem dieťaťa. Ústavnú starostlivosť považuje za najkrajnejšie riešenie, keď nie je možné riešiť situáciu dieťaťa iným miernejším spôsobom. Matka dobrovoľne odovzdala maloletú do dočasnej starostlivosti (na základe neodkladného opatrenia súdu) Centra pre rodiny a deti. Odovzdanie dieťaťa tak mohlo prebehnúť bez ťažkostí a traumatizovania dieťaťa. U dieťaťa a matky je znížená frustračná tolerancia stresu, preto je potrebné, aby boli matka aj dieťa motivované k zmene správania. O dieťa prejavujú záujem obidvaja rodičia. Aj vplyvom týchto skutočností bez ťažkostí prebehol adaptačný proces dieťaťa v centre pre deti a rodiny, čo vyplýva zo správy Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok zo dňa 13. 12. 2019 (čl. 46). Zariadeniu sa podarilo vyriešiť problémy pri zabezpečení školskej dochádzky. Matka si želala, aby D. pokračovala v pôvodnej základnej škole, kvôli čomu bol podrobne plánovaný rozpis odprevádzania do školy a intenzívna spolupráca s obidvomi rodičmi dieťaťa. Postupne sa zaužívali v novom prostredí každodenné činnosti dieťaťa, ktoré sú modifikované v závislosti od aktivít skupiny a návštev matky a pobytmi maloletej u matky. D. sa javí ako citlivé dieťa. Niekedy až hypersenzitívne so zníženou toleranciou na frustráciu. Je u nej znížená miera sebaovládania. Zvykne reagovať impulzívne až agresívne, čo svedčí o psychickej nevyrovnanosti dieťaťa. V dôsledku zvýšenej citlivosti a predchádzajúcej nepriaznivej životnej histórii má dieťa ťažkosti pri zvládaní stresu a zvýšených nárokov pri výkonových situáciách v škole alebo pri nárokoch okolia na dieťa. Psychologička pracovala s D. na zvýšení frustračnej tolerancie, zvýšení sebavedomia založeného na reálnych schopnostiach a kompetenciách a eliminácii agresívnych prejavov. Ďalšia činnosť bola zameraná na zmeny prostredia dieťaťa, najmä na modifikáciu výchovných prístupov zo strany rodičov. Cieľom bolo, aby rodičia výchovné vplyvy zladili s výchovou v centre pre deti a rodiny. Je potrebné, aby sa výchovný štýl v čo najväčšej miere optimalizoval na tzv. láskavú výchovu s jasnými pravidlami. Psychologička centra sa stretávala s matkou dieťa minimálne dvakrát mesačne v súlade s dohovorom z prípadovej konferencie zo septembra 2019. S otcom D. sa psychologička stretla trikrát. Otec dieťaťa prejavil želanie, aby sa dieťa vrátilo k matke, v čom jej bude nápomocný. Matka maloletej spolupracuje so psychologičkou. Bolo by vhodné, aby s matkou dieťaťa pracoval, okrem poradenstva zameraného na dieťa aj iný odborník, ktorý by poskytol matke psychologickú starostlivosť ako klientke. Matka dieťaťa je takejto možnosti naklonená, lebo má záujem vziať dieťa do svojej

starostlivosti a chce dieťaťu poskytnúť harmonické rodinné prostredie. Matka si uvedomuje deficity vo výchovných prístupoch a má snahu pracovať na svojich rodičovských kompetenciách. Psychologička poukázala na lepšiu komunikáciu s otcom dieťaťa pri zabezpečení školskej dochádzky, spoluprácu s psychiatrom pre deti a s pedagogickými odbornými zamestnancami v centre pre deti a rodiny. Z rozsiahlej psychologickej správy jednoznačne vyplýva, že psychologické vedenie dieťaťa a rodičov má pozitívne výsledky. Matka upustila od svojich pôvodných názorov na výchovu a pristupuje k nim sebakriticky, keďže mali negatívny dopad na dieťa. Pokiaľ budú rodičia, naďalej spolupracovať s centrom pre deti a rodiny a matka sa podrobí individuálnej psychologickej terapii je možné očakávať po polroku k zlepšeniu situácie, ktoré by mohlo viesť k vytvoreniu predpokladov osobnej starostlivosti matky o dieťa. Preto súd uložil výchovné opatrenie - dočasným odňatím dieťaťa z osobnej starostlivosti matky a nariadením pobytu maloletej na účely zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov v zariadení na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Súd uložil matke povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Liptovský Hrádok po dobu trvania výchovného opatrenia; podrobiť sa psychologickému vyšetreniu a terapii podľa pokynov psychológa po dobu trvania výchovného opatrenia. Súd uložil Centru pre deti a rodiny Liptovský Hrádok povinnosť podať súdu po 3 mesiacoch od právoplatnosti a po 5 mesiacoch od právoplatnosti uznesenia o nariadení výchovného opatrenia správu o výkone výchovného opatrenia. Súd bude v priebežne hodnotiť účinnosť výchovného opatrenia, či splnilo svoj účel.

12. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa § 52 v spojení s § 57 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia uznesenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 59 ods. 1 CMP, § 355 ods. 2, § 359, § 362 ods. 1 CSP). vyhotoveniavyhotovsúde

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáhal (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.